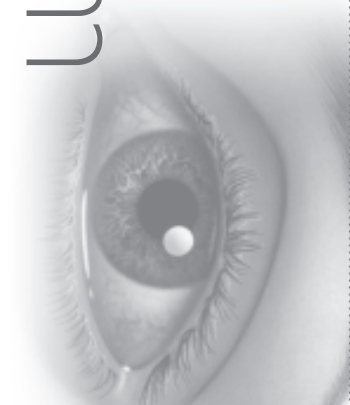

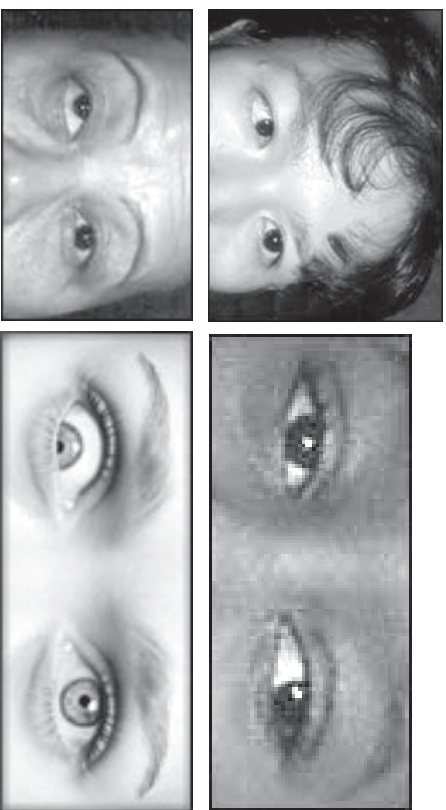
เด็กตาเข กับโรคสายตา ขี้เกียจ

เด็กตาเข เกิดจากอะไร จากนอนอ่านหนังสือหรือดูโทรทัศน์ใกล้ๆ หรือเปล่า โรคตาเขหรือตาเหล่ อาจเป็นตั้งแต่เกิด หรือเป็นในภายหลังก็ได้ สาเหตุอาจเกิดจากความไม่สมดุลของกล้ามเนื้อตา ปัญหาสายตาสั้นผิดปกติ หรือมีโรคตาทำให้ตาบวม ต่อมามีตาข้างนั้นไม่ได้ใช้งานจึงเข หรือจากโรคเส้นประสาทตาของทั้งบาสีแสงกล้ามเนื้อตา ดังนั้นสาเหตุของโรคตาเขจึงไม่ได้เกิดจากการนอนอ่านหนังสือหรือดูโทรทัศน์ใกล้ๆ

ตาเขคือภาวะที่เวลามองตรงไม่ตรงหันแล้วมีตาข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้างไม่มองตรง ตาเขมีชื่อเรียกอีกหลายอย่างเช่น ตาเหล่ ตาซ้อน ตาเอียง

ตาเขมีหลายแบบได้แก่เข้เข้า เข้ออก เข้ขึ้นบน และเข้ลงล่าง

รูปตาเขแบบต่างๆ

สาเหตุของตาเข

- เป็นเองแต่กำเนิดจากความไม่สมดุลของกล้ามเนื้อตา ซึ่งสัมพันธ์กับองหรือเป็นแบบถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์
- มีสาเหตุผิดปกติ เช่น มีสายตาผิดปกติมากในเด็กจะทำให้มีตาเขเข้าได้ มักยาวมากกว่า 400 (4 ไดออปเตอร์) หรือเด็กที่มีสายตาสั้นหรือเอียงมาก อาจทำให้มีตาเขออกได้ การแก้ไขโดยการใส่แว่นสายตาจะช่วยให้หายได้
- เส้นประสาทที่นำสัญญาณประสาทเสีย ทำให้กล้ามเนื้อตาซึ่งมีหน้าที่ในการกลอกลูกตาทำงานผิดปกติไป จึงมีตาเข สาเหตุของเส้นประสาทเสีย เช่น การอักเสบหรือติดเชื้อในสมอง อุบัติเหตุที่ศีรษะ โรคหลอดเลือดสมอง เนื้องอกในสมอง และเนื้องอก เป็นต้น

การรักษาตาเข

- มีตาข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้างมองไม่ตรงหันแล้วได้ สาเหตุของตาเข เช่น ต้อกระจก แผลเป็นที่กระจกตาตำ เส้นประสาทตาเสื่อม โรคของจอประสาทตา สายตาสีเทา ตาขี้เกียจ และที่สาเหตุอาจเป็นอาการเริ่มต้นของโรคสมองประสาทตา (retinoblastoma) ซึ่งถ้าวินิจฉัยได้เร็ว อาจสามารถรักษามะเร็งในให้หายได้ ดังนั้นเด็กที่มีปัญหาตาเขทุกราย ต้องพาไปพบจักษุแพทย์เพื่อหาสาเหตุ และให้การรักษาอย่างถูกต้อง

ก่อนอื่นต้องดูก่อนว่าเด็กตาเขจริงหรือไม่ โดยทั่วไปในเด็กเล็กอายุก่อน 2-3 เดือน อาจยังไม่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อตาได้ จึงอาจมีตาเขบางเวลาได้ แต่หลังจากอายุ 2-3 เดือน เด็กควรจะมีตาที่ตรงทั้ง 2 ข้างตลอดเวลา

นอกจากนี้ยังต้องแยกว่าเป็นตาเขจริงหรือเข้เทียม เพราะในเด็กที่มีลักษณะดังจกแบบ ตาสองข้างซ้อนกันหากัน อาจทำให้ดูเหมือนตาเขเข้าใน วิธีการทดสอบคือใช้ไฟฉายถือห่างหน้าเด็กประมาณ 50 เซนติเมตรส่องไฟไปบริเวณหว่างคิ้วเด็ก สังเกตเงาไฟฉายที่ตาเด็กทั้งสองข้าง ถ้าเงาไฟตกกลางตาดำทั้งสองข้าง แสดงว่าตาเขเทียม มักหายได้เองเมื่อเด็กโตขึ้น แต่ถ้าเงาเข้าแต่ข้างหนึ่งไม่ตกกลางตาดำ หรือทดสอบดูแล้วไม่แน่ใจ ควรพามาพบจักษุแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยให้แน่นอนอีกที

เมื่อพบว่าเป็นตาเขจริง ขั้นตอนแรกจักษุแพทย์มักจะดูว่ามีปัญหาสายตาสีเทาด้วยหรือไม่ เพราะถ้ามีและผิดปกติมาก จะจำเป็นต้องให้การรักษาด้วยการใส่แว่นตาต่อก่อน ซึ่งส่วนใหญ่จากจะกลับตรงได้โดยไม่ต้องผ่าตัด แต่ถ้าใส่แว่นหลายเดือนแล้วตาเขยังไม่หาย ก็จะมีการหาโดยการผ่าตัดต่อไป

เกี่ยวกับเรื่องการรักษาตาเขนี้ พ่อแม่เด็กบางท่านก็อยากจะให้รักษาให้หายโดยเร็ว แต่บางท่านก็เข้าใจว่าต้องรอเด็กโตก่อนจึงค่อยพามาหาหมอเพื่อรักษา จริงๆแล้วควรรีบไปรับการรักษาโดยจักษุแพทย์ตั้งแต่แรกๆ เพราะภาวะตาเขอาจทำให้เกิดความพิการทางตาอย่างถาวรจากภาวะสายตาสั้น เกียจ เพราะเด็กไม่ยอมใช้ตาข้างที่เข้เลยหรือจากการมีสายตาสั้นผิดปกติมา นอกจากนั้นตาเขอาจเป็นอาการเตือนเริ่มต้นของโรคต้อกระจกประสาทตา ซึ่งหากให้การรักษาล่าช้า อาจถึงแก่ชีวิตได้

สายตาสั้นเกียจ หลายคนไม่รู้ แต่ทำให้เด็กตาบอดได้ถาวร

สายตาสั้นเกียจคือภาวะที่ตามัว การมองเห็นลดลง แม่แกู้สายตาที่ผิดปกติด้วยแว่นตาที่ถูกต้อแล้ว โดยไม่มีโรคอื่นของตา สาเหตุเกิดจากในช่วงที่รับแสงการพัฒนาของการมองเห็น (8-10 ขวบแรก) ตาข้างนั้นหรือทั้ง 2 ข้างไม่ได้รับการกระตุ้นอย่างเหมาะสม มักจะเป็นผลจากตาเข สายตาสั้น ยาว เอียง หรือโรคอื่น ๆ ที่ทำให้การรับภาพจากตาลังไปยังสมอง

รูปตามัว

รูปตาปกติ

ไม่ชัดเจน การรักษาต้องทำการแก้ไขภายใน 8-10 ขวบ โดยต้องรักษาสาเหตุเหล่านั้น และพยายามให้เด็กใช้ตาข้างที่เป็นตาสั้นเกียจ โดยการรักษาที่ดีที่สุดเพราะเมื่ออายุเกิน 8-10 ขวบแล้ว จะไม่สามารถรักษาโรคตาสั้นเกียจให้ดีขึ้นได้ตลอดไป

โรคสายตาสั้นเกียจมีความสำคัญมาก เพราะคุณพ่อคุณแม่มีส่วนช่วยในการป้องกันไม่ให้ลูกเป็นโรคนี้ได้มากที่สุดทีเดียว ตาข้างเกียจคือภาวะที่การมองเห็นลดลง แม่แกู้สายตาสั้นเกียจด้วยแว่นตาแล้ว โดยไม่ได้รับการสร้างที่ผิดปกติของตา สาเหตุเกิดจากในช่วงที่ตามีการพัฒนาของการมองเห็น (8-10 ขวบแรก) ตาข้างนั้นหรือทั้ง 2 ข้างไม่ได้รับการกระตุ้นอย่างเหมาะสม โดยทั่วไปมักจะเป็นผลจากตาเข สายตาสั้น ยาว เอียง หรือโรคอื่น ๆ ที่ทำให้การรับภาพจากตาลังไปยังสมองไม่ชัดเจน

สายตาสั้นเกียจจากอะไร

- สาเหตุของตาสั้นเกียจมีหลายสาเหตุ ดังนี้
- ตาสั้นเกียจจากตาเข ทำให้ตาข้างที่เข้ถูกใช้งานน้อยลง จึงเป็นตาสั้นเกียจซึ่งพบได้บ่อยสุด

- ตาข้างใดข้างหนึ่งมีสายตาสั้นผิดปกติมาก ทำให้ตาข้างนั้นไม่ถูกใช้งาน จึงกลายเป็นตาสั้นเกียจ
- ตาทั้ง 2 ข้างมีสายตาสั้นผิดปกติมาก ทำให้กลายเป็นตาสั้นเกียจทั้ง 2 ตา
- ตาทั้ง 2 ข้างได้รับการกระตุ้นจอบประสาทตาเลยจากการถูกบดแสง เช่น จากต้อกระจกแต่กำเนิด หรือหนังตาตกแต่กำเนิด

การเกิดตาสั้นเกียจ จะเป็นเฉพาะเมื่อสาเหตุที่กล่าวมานี้เป็นในช่วง 8-10 ขวบแรก และการรักษาต้องทำภายใน 8-10 ขวบ โดยต้องรักษาสาเหตุที่ทำให้เกิด เช่น การแก้สายตาสั้นผิดปกติโดยใส่แว่นตา การผ่าตัดแก้ตาเข หรือต้อกระจก และพยายามให้เด็กใช้ตาข้างที่เป็นตาสั้นเกียจ โดยการปิดตาข้างที่

(occlusive therapy) โดยควรแนะนำให้เด็กไปรับคำแนะนำรักษากับ จักษุแพทย์ เพราะเมื่ออายุเกิน 8-10 ขวบแล้วจะไม่สามารถรักษาโรคตา ต้อกระจกให้ดีขึ้นได้ตลอดไป อุบัติการณ์พบได้ประมาณร้อยละ 1 - 5 ของประชากรทั่วไป

การพัฒนาระบบการมองเห็นจะเริ่มตั้งแต่แรกคลอดจนกระทั่ง อายุประมาณ 8-10 ขวบ โดยจะพัฒนาเร็วมากในช่วงวัยทารก ดังนั้นหากมี การหยุดยั้งการพัฒนาในช่วงอายุดังกล่าวจากสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ตามัวตั้งที่ กล่าไว้ในตอนต้น แล้วไม่ได้รับการรักษาก็จะเกิดภาวะสายตาสั้นเสียได้

การวินิจฉัยโรคทางตาควรพบได้เร็วหรือภายในอายุ 3 - 4 ขวบก็สามารถ จะรักษาได้ตั้งแต่อายุ 5 ขวบ แต่โดยส่วนใหญ่จะตรวจพบช้ามาก จนกระทั่งเด็กโต ซึ่งจะวัดสายตาได้ง่าย แต่ก็จักษุแพทย์ยากขึ้น โดยปกติอาจทดสอบโดยการให้ เด็กยืนห่างจากตัวหนังสือเท่ากับผู้ใหญ่ แล้วทดลองปิดตาทีละข้างว่าสามารถ มองเห็นได้เท่ากับผู้ใหญ่หรือไม่ ถ้าเห็นไม่เท่ากัน แสดงว่ามีปัญหาตามัว ต้อง พายัพพบจักษุแพทย์

การรักษาโรคสายตาสั้น

การดูแลเด็กที่มีภาวะสายตาสั้นเฉื่อย ค่อนข้างจะซับซ้อน จำเป็นต้องเฝ้า รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายทั้งจักษุแพทย์ ผู้ช่วยแพทย์ ผู้ป่วย ผู้ปกครอง ครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ให้เข้าใจตรงกันและช่วยกันรักษา เมื่อ พบผู้ป่วยสายตาสั้นเฉื่อย จักษุแพทย์จำเป็นต้องวินิจฉัยสาเหตุ ประเมิน ความรุนแรงของโรค และวางแผนการรักษาพร้อมทั้งอธิบายให้ผู้ป่วยและผู้ ปกครองเข้าใจตรงกันรวมถึงผลดีเสียในการรักษา โดยทั่วไปแล้ว จุติ หมายในการรักษาเพื่อกระตุ้นให้ตาใช้สายตาที่ปกติเท่ากันทั้งสองข้าง ในที่สุด หากสามารถรักษามองได้ระดับสายตาที่ต้องการแล้ว การรักษาควรจะค่อยๆ ลดลง และมีการติดตามตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อคงสภาพสายตาจนอายุ

อย่างน้อย 10 ขวบ

การรักษาตาที่มีภาวะสายตาสั้นเฉื่อย เป็นการรักษากระตุ้นการส่งสัญญาณ ประสาทไปยังศูนย์การมองเห็นในสมอง จะได้ผลต้องทำในช่วงวัยเด็กที่กำลัง มีการพัฒนาของระบบการมองเห็น ไม่เกิน 8-10 ขวบ โดยมีขั้นตอนการรักษา ภาวะสายตาสั้นเฉื่อย ดังนี้

1. กำจัดสาเหตุที่บ่งการมองเห็น เช่น ต้อกระจก หนองตา เพื่อให้ตา ข้างนั้นมองเห็นภาพชัดที่สุด แต่หากมีตาเขอาจจำเป็นต้องใช้วิธีการปิดตาก่อน การผ่าตัดกล้ามเนื้อตา

2. แก้ไขภาวะสายตาสั้นผิดปกติ โดยหยอดยาเพื่อลดการเพ่งของสายตา ก่อนวัดแว่น อาจจะใช้ยาโตนิคใช้แว่นสายตาหรือเลนส์สัมผัส ซึ่งบางครั้งก็ได้ ผลดี เช่น ภาวะสายตาสั้นเฉื่อยจากสายตาสองข้างไม่เท่ากันที่เริ่มมีตาเข การใช้ แว่นสายตาร่วมกับการปิดตาข้างที่ดี เพื่อบังคับให้เด็กใช้ตาข้างที่ขี้เกียจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ต้องใช้สายตาต่างๆ เช่น ขณะดูโทรทัศน์ทุกวัน ก็อาจจะสามารถแก้ไขภาวะสายตาสั้นเฉื่อยได้

3. ในกรณีที่ผลสายตาดีขึ้นแล้วตาเดียวหรือ 2 ตาไม่เท่ากัน จะรักษาโดย กระตุ้นให้ใช้ตาข้างที่เสียใช้งาน โดยจำกัดการใช้ตาดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการปิดตา

รูปการปิดตารักษาสายตาสั้นเฉื่อย

วิธีการป้องกันภาวะสายตาสั้นอย่างไร

ภาวะสายตาสั้นเกิดขึ้น จะก่อให้เกิดการสูญเสียของสายตาน้อย หากสามารถตรวจพบและรักษาได้เร็ว โดยทั่วไปเด็กไม่สามารถบอกได้เมื่อมีปัญหาสายตาและผู้ป่วยปกครองก็ตรวจได้ยาก ดังนั้นผู้ปกครองควรช่างสังเกต ถ้าเด็กมีพฤติกรรมทางการมองเห็นผิดปกติ เช่นร้องไห้หรือเอามือปิดเมื่อเราใช้มือบังตาข้างใดข้างหนึ่งเสมอ เด็กดูโทรทัศน์ใกล้ หยิบดา เอียงคอมอง ตาเข้ มีปัญหาหนึ่งตาตก หรือกลางตาดำเป็นสีขาวจากโรคต้อกระจก ควรรีบพาไปพบจักษุแพทย์เพื่อทำการรักษาโรคที่เป็นสาเหตุ เพื่อรับการแก้ไข ป้องกันการเกิดภาวะสายตาสั้นถึงตาบอด

